

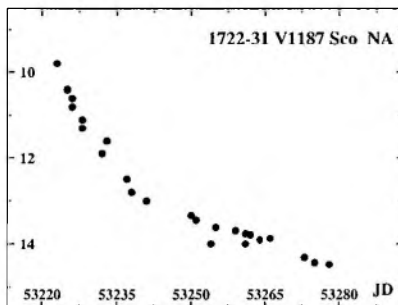
Változócsillagok

Név	Nk.	Észl.	Műszer	Név	Nk.	Észl.	Műszer
Ambrosi Ádám	Amb	107	10x30	Kovács Sándor Ferenc	Ksf	421	20 T
Asztalos Tibor	Azo	226	15 T	Kuli Zoltán	Klz	246	25,4 T
Babcsán Gábor	Bbg	4	12,5 SC	Maros Szabolcs	Msz	4	16x50 B
Balogh István	Bli	187	25 T	Menali, Haldun I. USA	Men	425	20,3 SC
Boros-Oláh Mónika	Bom	1	20 T	Mizser Attila	Mzs	629	25,4 T
Csőrgői Tibor SK	Csg	37	15x50 B	Mód Melinda	Mdm	5	8x40 B
Csukás Mátyás RO	Ckm	371	20 T	Molnár M. Péter	Mpt	760	17 T
Dömény Gábor	Dom	16	15 T	Nagy Zoltán Antal	Nyz	35	25,4 T
Erdei József	Erd	241	25 T	Papp Sándor	Pps	913	24 T
Fejes Attila RO	Fja	79	10x50 B	Piriti János	Pir	151	12 L
Fidrich Róbert	Fid	12	20x60 B	Poyner, Gary GB	Poy	1647	35 SC
Földesi Ferenc	Ffe	20	20 T	Rätz, Kerstin D	Rek	43	8x30 B
Hadházi Csaba	Hdh	415	16 T	Reinhard, Peter A	Rep	68	12,7 T
Hatvani Dorottya	Hda	9	13 T	Reiczigel Zsófia	Rei	11	10x50 B
Hidvégi István	Hvi	21	10 T	Répás Márton	Rpm*	1	7 L
Illés Elek	Ile	95	10x50 B	Rezsabek Nándor	Rez	43	10x50 B
Jakabfi Tamás	Jat	45	11 T	Ricza Róbert	Ric	336	20x60 B
Kereszturi Ákos	Kru	1	25,4 T	Sárnecky Krisztián	Sry	60	25 T
Kereszty Zsolt	Kez	30	36 SC	Schmidt Attila	Sca	125	24,4 T
Keszthelyi Sándor	Ksz	77	15 T	Sonka Adrian Bruno RO	Son	381	24 T
Keszthelyiné S. Márta	Srg	3	sz	Szabó Barna	Sbb	2	10 L
Kiss László AU	Ksl	595	20 T	Szalai Tamás	Stm*	12	6x50 B
Kósa-Kiss Attila RO	Kka	1267	8 L	Szauer Ágoston	Szu	76	10x50 B
Kovács Adrián SK	Kvd	38	15x50 B	Székely Péter	Spe	187	20x80 B
Kovács Attila	Koi	33	20x60 B	Szentaskó László	Sno	7	33,4 T
Kovács Benedek	Kbe	3	15 T	Szentaskó Tamás	Sns*	1	33,4 T
Kovács István	Kvi	477	25 T	Walter Heléna	Wah	5	sz
Kovács Judit	Kju	2	10x60 B	Zajác György	Zag	3	20 T

Augusztus–szeptember során 56 észlelő 11 009 észlelést végzett. A két nyári hónap kedvező időjárása meghozta gyümölcsét: csaknem annyi megfigyelést kaptunk, mint a május–júliusi időszakban. Néhány észlelőnél talán túlságosan is nagy ez az észlelőkédv, hiszen olyan típusokat is naponta észleltek, melyeket elegendő lenne 8–10 naponta egyszer megbecsülni. Kérjük, vegyék figyelembe, hogy a naponkénti fénybecslésnek csak olyan, nagy amplitúdójú és előrejelezhetetlenül változó csillagok esetében van értelme, mint pl. a törpe nóvák, nóvák, R CrB változók. A mirák, SR-ek többségét elegendő tíznaponta egyszer észlelni. Az észlelésbeküldés terén továbbra is természetesen az elektronikus verziót támogatjuk, azonban fogadjuk a hagyományos, „papír alapú” havi beszámolókat is. Jó változást!

Eruptív és kataklizmikus változók

0231+55	DY Per	RCB	Augusztusban majdnem 16 ^m -ig halványodik, majd mintha lassú fényesedés kezdődne: szeptember végén 15 ^m ,4-s.
0324+43	GK Per	NA	Minimumban, 13 ^m körüli.
0543+19	SU Tau	RCB	Maximumban, 10 ^m ,2-s.
0814+73	Z Cam	UGZ	Továbbra is fényállandósulásban, maximum és minimum között féluton: 11 ^m ,5,
0727+65	SN 2004dj	SN II	Az NGC 2403 (Cam) szupernóvája nagyon lassú halványodást mutatott 12 ^m ,2–12 ^m ,8 között.
0958+68	CH UMa	UG	Csaknem egy év szünet után szeptemberben újra kitört, hő végén 11 ^m ,0-s maximumban.
1510+83	Z UMi	RCB	A nyughatatlan R CrB elhalványodott: 11 ^m ,2-ről 15 ^m ,1-ra.
1544+28a	R CrB	RCB	Maximumban 5 ^m ,8–6 ^m ,0 körüli.
1555+26	T CrB	NR	Tartja minimumát, 10 ^m ,0–10 ^m ,5 közötti becslések. Rossz rá gondolni, hogy 1866 és 1946 után csak 2026-ban lenne esedékes nagy kitörése...
1601+67	AG Dra	ZAND	Minimumban, 10 ^m ,0-s.
1640+25	AH Her	UGZ	Maximumai: JD 225 12 ^m ,5, 248 12 ^m ,0, 263 11 ^m ,8.
1722–31	V1187 Sco	NA	A Nova Sco 2004 fénygörbéjét mellékelten mutatjuk be. A fénygörbe végét Eric Rumbo ausztrál amatőr V-szűrős CCD-méréseivel egészítettük ki.

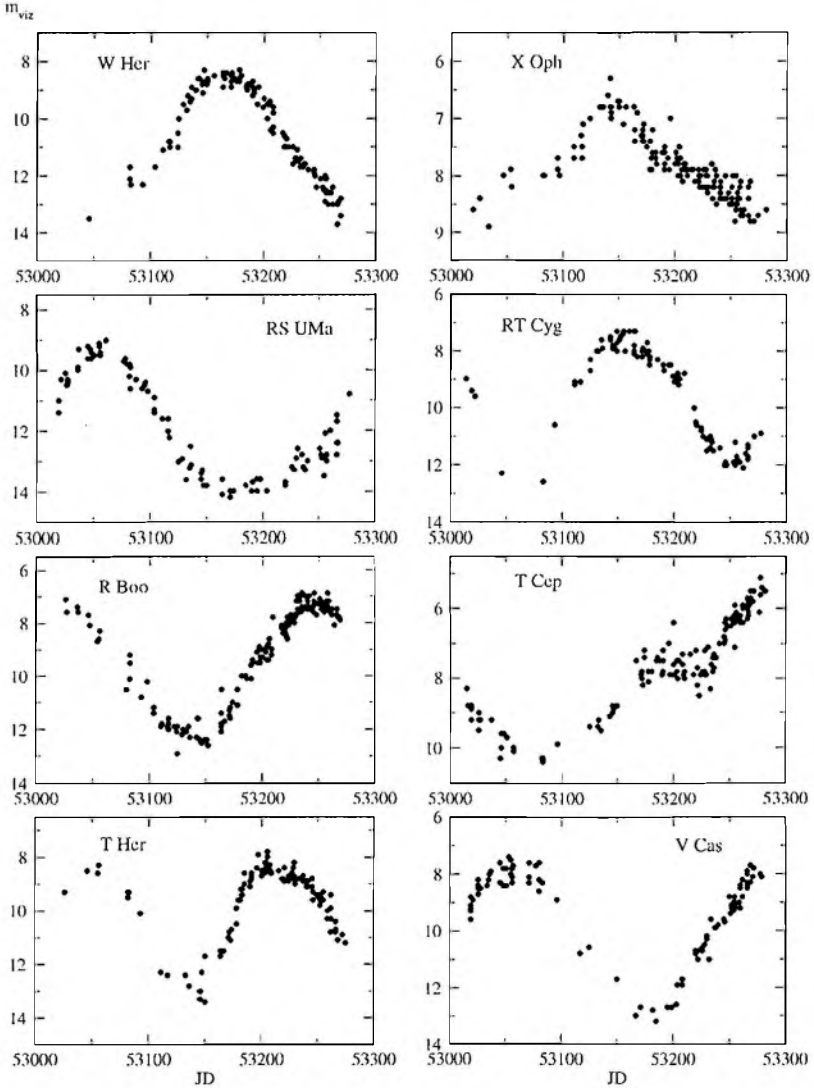

1744–06	RS Oph	NR	11 ^m ,5 körül szóródó becslések; minimumban.
1813+49	AM Her	AM	„Halvány”, továbbra is 15 ^m ,0 körüli.
1903+17	SV Sge	RCB	Minimumából kiemelkedve 13 ^m ,5–12 ^m ,5 között fényesedik.
1904+43	MV Lyr	NL	Fényes, 12 ^m ,6–12 ^m ,3 közötti adatok.
1910–33	RY Sgr	RCB	Szeptember végéig maximumban, 6 ^m ,7–6 ^m ,4-s.
1955+33	V482 Cyg	RCB	Maximumban, 10 ^m ,7–11 ^m ,0-s.
2007+20b	FG Sge	RCB	Szeptember végére 11 ^m ,3-ra fényesedett.
2033+58	SN 2004et	SN II	Újabb fényes szupernóva! Szeptember legvégétől észleltük az NGC 6946-ban (Cep), 12 ^m ,2–12 ^m ,6 között.
2138+43a	SS Cyg	UGSS	JD 263-kor 8 ^m ,3-s maximumban.

Mirák

Szöveges leírások helyett ismét jól észlelt mirák fénygörbéit mutatjuk be adatbázisunk felhasználásával.

Mirák, 2004. január - szeptember

Félszabályos, L és RV Tau típusú változók

0014+44 VX And	SRA	Szeptemberben minimumközeli állapotban: 9 ^m ,2-s.
0726-09 U Mon	RVB	Szeptember közepétől újra észlelhető az északi mérsékelt övből is: 6 ^m ,5-s.
1151+58 Z UMa	SRB	8 ^m ,0 és 7 ^m ,2 között változott.
1215+61 RY UMa	SRB	Valamelyest halványodott, átlagosan 7 ^m ,5-s.
1425+39 V Boo	SRA	10 ^m ,0-s „történelmi” minimumából gyorsan fényesedett 8 ^m ,5-ig!
1710+14 α Her	SRC	Több észlelő szerint a szokottnál fényesebb, 2 ^m ,9-3 ^m ,0-s.
1826+21 AC Her	RVA	JD 256-kor 8 ^m ,0-s mellékminimumban.
1842-05 R Sct	RVA	Augusztus elején 7 ^m ,5-s főminimumban, majd visszafényesedett maximumába (5 ^m ,2-5 ^m ,5).
2032+26 V Vul	RVA	JD 259-kor 9 ^m ,4-s minimumban.
2033+17b EU Del	SRB	6 ^m ,2-6 ^m ,5 közötti észlelések.
2040+17 U Del	SRB	Nyár közepi szabadszemes korszaka után elhalványodott, az időszak végén 7 ^m ,2 körüli.

KISS LÁSZLÓ, KOVÁCS ISTVÁN, REICZIGEL ZSÓFIA, MIZSER ATTILA

Változós hírek

SN 2004et az NGC 6946-ban

Újabb fényes szupernóva az északi égen! S. Moretti olasz amatőr csillagász fedezte fel 12^m,8-s fényességnél szept. 27-én készített szűrő nélküli CCD felvételeken a Cepheus csillagképben található NGC 6946 jelű galaxisban. A felfedezés érdekessége, hogy az SN 2004et már a nyolcadik (!) ismert szupernóva ebben a galaxisban, melyek közül a legfényesebb az SN 1980K volt, 10^m,7-s maximumfényességgel. A 2004et 2000-es koordinátái: RA= 20^h35^m25^s,4, D= +60°07'17",6, ami több ívpercre K-re van a galaxis magjától. A felfedezés másnapján készített spektrumokat az új csillagról T. Zwitter (Ljubljani Egyetem) és U. Munari (Padovai Observatórium), amik alapján II-es típusú SN széles, emissziós H α vonallal. W. Li (University of California) és munkatársai egy 1989-es felvételen találtak egy 21 magnitúdós objektumot az SN helyén, ám az legnagyobb valószínűség szerint egy kompakt csillaghalmaz, aminek egyik tagja robbanhatott most fel.

Magyarul az első hírt a Mira listán közöltük szeptember 29-én, és másnap már el is készülték az első magyarországi megfigyelések a Polaris Csillagvizsgálóban. A majdnem teliholdas, budapesti égen is könnyen látszott az új csillag egy 25 cm-es reflektorral, az SS Cyg minimumának megfelelő fényességnél (Mzs). A következő napokban aki tehet, észlelte az új csillagot, több CCD-képet is kaptunk róla. Jelen sorok írásakor már csak a legnagyobb műszereket használók követhetik a csillag halványodását, amihez az AAVSO honlapjáról lehet térképet letölteni (www.aavso.org). (IAUC 8413 – Ksl)